

ABSZTRAKT

Gazsi Máté

2023

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Károly Róbert Campus

Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet

Vidékfejlesztési agrármérnök alapképzési szak

**Az Abaúj LEADER helyi akciócsoport szerepe a turizmus
fejlesztésében**

Belső konzulens:

Dr. Koncz Gábor

egyetemi docens

Belső konzulens

intézete/tanszéke:

**Vidékfejlesztés és
Fenntartható Gazdaság
Intézet, Vidék- és
Területfejlesztési Tanszék**

Készítette:

Gazsi Máté

Gyöngyös

A Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei Abaúj Leader egyesület akciócsoportjának munkáját vizsgáltam meg és mutattam be. A 2014-2020-as Helyi Fejlesztési Stratégia turizmus fejlesztésére irányuló intézkedéseit vizsgáltam meg továbbá. Az egyesület három mikrotérsége a leghátrányosabbak közé tartozik, gazdasági potenciálja a területnek alacsony. Ez a három járás az Encsi-, a Szikszói- és a Gönci járás. A lefedett területet a vidéki térségek általános problémái jellemzik. Az előregedő és elvándorló társadalmi trendek jellemzik a településeket. Ezen tendenciák kiváltó oka a korábban említett gazdasági szektor fejletlensége, a munkalehetőségek, valamint az alapellátást biztosító intézmények hiánya. A térség településrendszere jellemzően aprófalvas. Ezen és még további számos probléma miatt az egyesület vidékfejlesztő tevékenysége a térségben rendkívül fontos. Ezért szerettem volna a vidékfejlesztés ezt a módszerét vizsgálni dolgozatom során.

A térségben a turizmus és a hozzátartozó szolgáltatások kevésbé elterjedtek, viszont a térségben számos potenciális fejlesztési lehetőség fellelhető. Az akciócsoport a HFS kidolgozása során ezért ezen ágazatok fejlesztésére is dolgozott ki terveket és intézkedéseket. Ezért ennek acélterület fejlesztését vizsgáltam.

A dolgozatom anyag és módszer részében ismertettem az Abaúj Leader Egyesületet. Az akciócsoport bemutatása közben kitértem az egyesület által lefedett terület erősségeire és gyengeségeire, valamint a területi lefedettségére. Ebből kiderül, hogy az egyesület a Szlovák-Magyar határtól egészen Szikszóig tart, keletről a Zempléni-hegység, nyugatról a Cserháti-dombság határolja le a területet. Továbbá bemutattam a négy vizsgált pályázatomnak helyszínt adó településeket, ezek a települések: Boldogkőváralja, Gagyapáti és Vizsoly.

Első körben a 2014-2020-as Helyi Fejlesztési Stratégia kidolgozását vizsgáltam, melyből megtudtam, hogy modern módszereket és szemléleteket alkalmaztak. A stratégia során a Leader megközelítés alapelveit az akciócsoport megfelelő módon alkalmazta. Bevonták a különböző szférákat a stratégia megalkotásába és annak megvalósításába.

Ezt követően a terület összefoglaló adatait vizsgáltam meg, melyből kiderült, hogy a három lefedett közigazgatási egység, azaz a járások gazdaságilag a hátrányosabb helyzetűek közé sorolhatóak, közülük a Gönci járásban a legalacsonyabb a keresetek nagysága. A demográfiai adatokat vizsgálva elmondható, hogy a térségben a népesség száma csökkenő tendenciát mutat, ahogy azt korábban is megfogalmaztam. A terület turizmusának alakulását vizsgáltam még ezen adatsorok segítségével, melyből kiderül, hogy a Gönci és Encsi járásban az évek alatt a

vendéglátóhelyek száma kevésbé esett vissza, még a Szikszói járásban ezek az értékek drasztikusan visszaestek.

Majd ezt követően a turizmus fejlesztésére irányuló intézkedéseket vizsgáltam, mivel ebben az ágazatban lehet elérni a legszembetűnőbb változásokat. A vizsgált felhívásra 14 nyertes pályázat beadása történt meg. A pályázati tapasztalatokat szerettem volna vizsgálni, ezért az interjúzás módszerét választottam.

A megvalósítás vizsgálatában az egyesülettől Nagyné Szunyogh Adriennel való interjúm segített, aki a munkacsoport vezetője. Ő beszámolt a korábban vizsgált HFS megalkotásáról és magáról a pályázatokkal kapcsolatos tapasztalataikról. Ő pozitív tapasztalatokról számolt be a stratégia megvalósításával kapcsolatban. A vele készült interjú után segítségét kértem abban, hogy szerinte mely pályázók-pályázatok vizsgálata lenne sikeres számomra. Adrienne segítségével a turizmus fejlesztésére irányuló pályázatok közül kiválasztásra került négy. Tehát a támogatottak részéről négy turizmus és vendéglátással kapcsolatos pályázóval készítettem rövid interjút. Ezek a pályázók jellemzően nem egy projektet valósítottak meg az akciócsoportnak köszönhetően, ezért tapasztalataik sokrétűek. Az interjúk során szerettem volna megismerni az együttműködő felek véleményét, elégedettségét. Az interjúalanyok is többségében a pályázataik sikeréről számoltak be, kritikát az akciócsoportról nem fogalmaztak meg. A pályázataik által megvalósított fejlesztések sikerét egyedül a 2020-ban megjelent Covid járvány befolyásolta véleményük szerint.

Ezen információk segítségével vizsgáltam meg a 2014-2020-as időszak turizmusra vonatkozó projektjeinek megvalósulását és igyekeztem annak esetleges hiányosságait bemutatni, a 2008-ban megalapult akciócsoport esetében.

A primer és a szekunder kutatás alapján pozitív képet alkottam az egyesületről, viszont a térség adottságait ismerve olyan kiaknázatlan területeket fedeztem fel, amelyet véleményem szerint figyelmen kívül hagytak. Összességében a modern turisztikai trendeket nagyobb mértékben számításba kellett volna vennie az egyesületnek a fejlesztendő területek megalkotásakor. Ezek a célok egyike a vízi turizmus fejlesztése, melyet összesen csak egy pályázat keretén belül támogattak. Az Abaúj Leader Egyesület sikere továbbra is az érintettek bevonásával és a megfelelő fejlesztési területek meghatározásával tartható fent.